

Kaip mokytis lietuvių kalbos ir literatūros

„Moki žodį – žinai kelią!“ – teigia lietuvių patarlė.

1. Pasiruošti mokymosi priemonės (vadovėlių, sąsiuvinį, užduočių lapą, mėlynai rašantį rašiklį, pieštuką, trintuką, žymeklį) - pasidėti ant stalo, prie kurio mokysies.
2. Visų pirma atidžiai perskaityti užduotį. Pagalvoti ir suvokti, kaip ją atlikti.
3. Gramatikos užduotis atlikti siejant su analogiškais užduotimis, atliktomis pamokoje. Naudotis taisyklėmis ir mokytojos duota medžiaga.
4. Teksto suvokimas: pirma perskaityti klausimus ir užduotis, po to – tekstą; pieštuku galima pasižymėti vietas, tinkančias kai kuriems atsakymams; tada dar kartą skaityti ir, apgalvojus atsakymą, rašyti glaustai ir aiškiai.
5. Literatūros kūrinio analizė: pirma perskaityti tekstą, po to – klausimus. Į juos atsakyti drąsiai reiškiant savo nuomonę.
6. Rašant rašinį, išsiaiškinti temą (pavadinimą), pasižymėti argumentus (literatūros kūrinys, filmas, asmenybė ir kt.) ir rašyti argumentuotai pastraipomis laikantis 3-narės struktūros reikalavimų (įžanga, dėstymas, pabaiga). Suskaičiuoti žodžius ir pažymėti po paskutinio rašinio žodžio. Svarbu, kad būtų nurodytos apimties tekstas.
7. Rašant pastraipą turėti omeny temą, pasirinkti argumentą(-us) (literatūros kūrinys, filmas, asmenybė ir kt.) ir savo mintis būtinai argumentuoti. Laikytis pastraipos struktūros reikalavimų: teiginys, jo paaiškinimas keliais sakiniais ir pagrindimas argumentu, išvadinis sakinys(užsklanda).
8. Mokantis atmintinai – išsiaiškinti, apie ką tekstas, kas juo teigiama, ką juo klausytojui pasakysite; mokytis dalimis per skirtą laiką (pvz. per savaitę: pirmadienį išmokti pirmą posmą, antradienį – antrą ir t.t.; kartotis visą tekstą bent pora dienų iki atsiskaitymo). Patartina mokytis skaitant garsiai po eilutę ar sakinį, o ar gerai išmokote posmą ar visą kūrinį – sakyti atmintinai garsiai žiūrint į save veidrodyje.
9. Kalbėjimas: konsultuotis su mokytoja ir ruošti pranešimą iš anksto; kaupti iš įvairių šaltinių medžiagą ir pasirinkti, kas reikalinga; paruošti pateiktą (skaidres) ar kitokią vaizdinę priemonę. Darbo eigoje tartis su mokytoja (žodžiu, el. paštu).
10. Svarbu: kiekvieną užduotį pradėti atlikti atidžiai ją perskaičius; atsakyti į klausimus, drąsiai reiškiant savo nuomonę - argumentuotą; ilgalaikę užduotį (per 1-2 savaites ir pan.) atlikti per skirtą laiką.

Pataria Nijolė Sodonienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja metodininkė